

Ljudi koji plešu pod zaspalom planinom

Jednog jesenjeg jutra otvorila je prozor i učinilo joj se da je ugledala planinu. Izgledala je kao široko čelo muškarca: veoma svetle braon boje, sa ravnim vrhom, bez mnogo rastinja. Setila se kako su, kada su bili deca, divlje trčali po vrhu planine, a njihovi laki koraci nežno se utiskivali duž bora na čelu muškarca. Dani su prolazili tako opušteno, a oni su imali osećaj da mogu pomeriti brda i doline, da mogu pocepati beli oblak i od njega napraviti krila, pa poleteti. Videla je mladića na jutarnjem povetarcu koji je u rukama držao bledožutu kalu. Pošto je bio izložen jakim sunčevim zracima, oči su mu bile napola sklopljene i izgledao je pomalo umorno. Upitala ga je da li je i on došao da joj čestita? Odmahnuo je glavom. Potom je videla kako je drhtave stabljike cveća zabo u zemlju. Ukaljane bele latice podsetile su je da su videli pticu koja je izvršila samoubistvo zarivajući glavu u blato, odlučno stremeći napred bez povratka. Dugo su je zbog toga poštovali i pominjali je.

Ustala je uznemirena. Da li sanja? Već je veoma jasno osetila njegovu prisustvo. Još uvek je nosio stare cipele od jelenske kože, duboke do polovine lista. Bio je jako mršav i cipele su mogle biti samo očeve. Čak i kada bi u njih ugurao nogavice pantalona, one bi labavo landarale. Nosio je malo, smeđe lovačko odelo sa dva reda dugmadi, a oko vrata tamnocrveni šal sa pokidanim resama. Glavu je duboko pognuo i sakrio donju usnu u šal. Kada je polako podigao glavu, dalek i miran pogled progutao je poput slepog miša koji je nenadano poleteo. Nakon toga, pružio je ruku ka njoj: da li je to je znak učtivosti ili poziv? Mnogo puta

je ovo priželjkivala. Pa ipak, ustuknula je nekoliko koraka, uplašeno zavrtela glavom i promrmljala:

„Zašto si ipak morao da dođeš? Molim te, idi. Treba da se udam.”

„Da se udaš?”, upitao je bezizražajnog lica kao da govori o nečemu što ga se uopšte ne tiče.

„Da, treba da se udam.”

„Ne, to ne može biti, ti treba da ideš sa mnom.”

„To nije moguće, Cici. Sada nije kao pre šest godina i ništa ne može biti isto kao pre.”

Dok je govorila, iznenada je začula kako neko kuca. Otišla je užurbano da otvori vrata, sa naporom okrenula glavu i rekla mu: „Doviđenja, Cici.” Otišla je do vrata i naterala sebe da se smiri, znala je da Cici još nije otišao, svuda oko nje bio je njegov miris, miris njegovih čizmica od jelenske kože i miris uvelih کالا, miris njegove žvake ukusa breskve i skriveni miris kolonjske vode na šalu njegovog oca. „O, Cici”, tiho je izgovorila njegovo ime, a zatim širom otvorila vrata.

Pred vratima je bila Lani. Obema rukama je držala velike papirne kese i teško disala; kada su se vrata otvorila, jednostavno je upala unutra i bacila dve velike kese na sofuu.

„O, Sjaosi, zar si tek sada ustala? Još se nisi ni umila, očešljala i našminkala? Moramo da krenemo u deset, požuri, nećemo stići.” Lani je stala ispred nje i posmatrala joj lice. Ubrzo je ponovo uzviknula: „O Sjaosi, zar nisi juče ranije otišla na spavanje? Kako su ti veliki podočnjaci! Mislim da se ne mogu sakriti.”

Dok joj je Lani tako govorila, kao da je počinila neku veliku grešku, osmehnula se postidičeno i iznenada osetila kako su se Cicičijeve usne spustile nežno na njenu ušnu školjku. Poljubio je i tiho prošaptao: „Ne slažem se. Prema mom mišljenju, podočnjaci su ono najzanimljivije na tebi.”

Kada je začula Cicijev glas, lice joj se oblilo blagim rumenilom, prvi put joj je rekao nešto toliko nežno. Bila je pokošena rečima, u srcu joj

je bila zbrka. Užurbano je okrenula glavu da pogleda: iza nje se nalazio prozor okupan sunčevim zracima, a na prozorskoj dasci zadovoljno je stajao tamnocrveni kaktus. Samo to. Uzdahnula je i uputila se u kupatilo.

„Idi, Cici. Nemoj mi zadavati nevolje”, uputila je molbu ogledalu. Nije se usudila da ga pogleda, izgledala je kao neko ko je dugo u mraku, pa mu zraci sunca iznenadno zaslepe oči. Ali nije izdržala da ne virne. Ovog puta ga je ugledala kao u nekom snu. Stajao je iza njenih leđa, viši za pola glave, prilepljen nežno za njeno telo kao gužvica mokrog papira i blago je dodirivao po leđima. Bio je tako blizu da je ona ponovo osetila njegov miris, i to joj je ponovo izazvalo pogrešna osećanja. Cicičijev odlazak je bio kao duga zima koju je provela u pećini nepomična, čekajući da je ovaj miris blag kao proleće, ponovo probudi.

Nije smela dozvoliti sebi da tako misli. Pripremila je toplu vodu i sagla se da se umije. Mislila je da će šuštanje vode njegov glas zagušiti, ali se ponovio kao i ranije govoreći: „Već sam ti ranije rekao da ću, ako se udaš za drugog čoveka, svakako doći na svadbu da napravim gužvu. Sećaš li se?” Ton mu je bio krajnje opušten, ali su mu reči bile ledene kao zimske pahulje koje su vrcale po njenom telu, padale, topile se i nestajale. Kako je mogla da zaboravi ove reči, jedine intimne reči koje joj je izgovorio, a ona ih je kao molitvu ponavljala iz dana u dan, iz noći u noć. Nije dizala glavu, već je lice uronila u dlanove pune tople vode.

„To se ne računa, prvi si prekršio reč; da si još među ljudima, ne bih te nikada napustila.”

„Nema razlike, došao sam da te povedem sa sobom.”

„O ne, molim te, sada je već pogrešno vreme. Već sam se obećala drugom čoveku. Sve je već ugovoreno.” Izgovorivši ove reči, brzo je peškirom obrisala lice i sa lavaboa uzela bočicu sa izduženim vratom, iz koje je sipala nešto kreme na dlan. Prišao je iza njenih leđa i sagnuo se da pomiriše kremasto kozmetičko sredstvo nalik jogurtu na njenom dlanu, a onda pomalo razočarano rekao: „Ti ranije nisi volela kreme i nastojala si da ti obrazi uvek budu sveži i čisti.”

„Ja sam tada imala samo 18 godina.” Dok je ovo govorila, postala je pomalo tužna i mehanički je razmazala kremu po licu, a zatim otvorila

crvenu kutijicu koja se nalazila pored bočice sa kremom i počela rutinski da se šminka. Nije zavrnila česmu i nadala se da će zvuk vode prigušiti njihove reči, iako je znala da ih niko ne može čuti. „Gde si ti bio svih ovih godina?” Naposljetku nije mogla da izdrži da ne pita: „Jesi li u raj?”

„Bio sam na putu sopstvenog pročišćenja i pokajanja. Vratio sam se da bih sa tobom nastavio put.”

„Zar tamo nije strašno hladno i usamljeno?”, namrštila se, a ruke su počele da joj drhte toliko da nije mogla da ih pomeri.

„O, pomalo. Ali nije tako strašno kao što pričaju. Samo mi je odeća stalno mokra, jer nema sunca da je osuši.”

Kada je čula da ovako govori, srce je jako zbolelo. Realno, ona je u njihovoj ljubavi uvek imala izrazito majčinsku ulogu, možda zbog toga što je bila godinu dana starija od njega. Kada se sećala prošlih događaja, često ga je zamišljala kao zeca ili mačku, koje je mogla da grli i lagano mazi. Šest godina je pokušavala da zaboravi osećaj kako ga mazi po kosi i vratu, naučila je sebe da kada je obuzmu takva razmišljanja zabije ruke u džepove farmerki, ne dozvoljavajući da se motaju okolo u potrazi za njim, tražeći onaj nežni osećaj dodira.

„Izvini, rekla je. „Trebalo je da idem sa tobom.” Bilo joj je jako žao, čak je imala potrebu da ga zagrlji. Nije znala da li može da zagrlji duha, niti da li je duhovima potrebna toplina. Srce joj je omekšalo. Ovo je tako bezizlazna situacija. Njen ugasli pogled je pao na ručni zglob, imala je osećaj kao da je neko udario šibom; iznenada joj je telo počelo da drhti i naterala se da se razdvoje. „Ja sam već pre šest godina probala sa tobom da odem. Posle toga sam njima dala obećanje da ću biti dobra i da ću nastaviti svoj život.”

Jednog dana, ubrzo posle njegove smrti, sela je na terasu i makazama kojim je sekla stabljike narcisa, isekla svoj ručni zglob. Uopšte nije bolelo, zatvorila je oči i osetila da joj se po zglobu širi toplota, kao da ju je on uhvatio za ruku. Nikada je nije držao za ruku, iako su zajedno proveli čitavo detinjstvo i mladost. Kada je bio dete, voleo je da hoda ispred nje, kao mladi pastir koji vodi svoju ovcu preko nepreglednih

livada. Sećala se kada joj je bilo četrnaest godina da su se zaputili u predgrađe. Kao i obično, hodao je ispred nje ne okrećući glavu i ne čekajući je da ga stigne. Suplela se o koren drveta i pala na zemlju. Čuo je zvuk, nezainteresovano se okrenuo, sačekao da se podigne na noge i zatim nastavio da hoda. Nju je povredilo to što on nije pridavao tome značaj, pa je tiho počela da plače. Pitao je šta joj je, a ona mu je ljutito rekla: „Zašto ne možeš da me držiš za ruku dok hodaš? Nikada me nisi uhvatio za ruku.”

Cici je razmislio, nikada nije ozbiljno razmišljao o ovom pitanju, o tome da li da je drži za ruku dok hodaju, nije želeo da se zamara da o tome razmišlja. Pošto je razmislio, veoma ozbiljno je rekao: „Mislio sam da nema potrebe zato što znam da uvek ideš za mnom, da si uvek tu.” Upitala je šta će biti jednoga dana ako se sa njim rastane. Razmišljao je, a onda zavrteo glavom i rekao: „Nemoguće.” Pitala je šta ako se uda za drugoga? Opet je razmislio pa rekao da ne veruje da se može udati za nekoga drugog, a ako bude tako, doći će i napraviće džumbus na njenom venčanju. Oči su joj odmah zasvetlele, podigla je glavu i uljuljana u maštarije rekla: „Zaista, ti ćeš doći da me spaseš, usred svadbene ceremonije viknućeš da stanu, a onda ćeš me uzeti za ruku i povesti iz sale?” Ona je zamišljala venčanje kao veliku opasnost, a on joj se činio kao spasilac Zoro koji se pojavljuje u pravom trenutku da je izbavi. Samo je klimnuo glavom i izgovorio: „Da.”

To je bio jedini put kada je rekao da će je uzeti za ruku i povesti sa sobom. Ove dve rečenice je veoma pažljivo sakrila duboko u srcu kao svoje blago. Njena mladost je tek počela sa četrnaest godina. Ovo je nekada bio tako dug i nežan san i želja, ali ga je ipak prekinula kad je postala punoletna.

Kada je Cici umro, bio je prelaz iz proleća u leto. Voleli su da u to doba godine sede ispod vinove loze i jedu jagode. On je često donosio knjigu poezije koju je izražajno čitao naglas. Čitao je kao očaran i potpuno nesvesno umrljao odeću sokom od jagoda. Ona je volela ova tiha poslepodneva, kada su sedeli ispred belog plastičnog stola: opčinjen poezijom, nije podizao glavu, polako bi ispružio tanku ruku da dohvati

jagode sa stola i stavi ih u usta. Volela je da ga posmata ovako sa strane. Mislila je da je Cici najbolji pesnik iako zapravo ništa nije napisao. Posmatrala je kako čita Eliotovu *Divljinu* koja mu se dopala i uzviknuo: „Hej, slušaj ove stihove: Istina, ja sam sopstvenim očima video Sibilu iz Kumisa koja je visila u kavezu. Deca su je pitala: 'Sibila šta želiš', a ona je odgovorila: 'Ja bih da umrem.' O, kako je to jaka rečenica.” Slušala ga je mirno kako čita, a posle je klimnula glavom i počela da se smeje. Nije se baš preterano razumela u poeziju, rečenice su joj se činile suviše ukočene i izopačene, ali je smatrala da je dovoljno to što ih on voli, pa su zbog toga bile dobre. Ubrzo pošto je pročitao Eliotovu *Divljinu*, ubio se. Uzeo je dugački šal, beo i mekan, kao da želi biti siguran da neće zbog njega umreti, jer je šal izgledao tako nevino. Umro je iznenadno, bez reči pozdrava sa njom s kojom se družio više od deset godina. Bez upozorenja. Bio je utorak, nije došao u školu i kada ga je ona posle podne pozvala na kuću, javila joj se posluga. Saopštili su joj da se porodica nalazi u bolnici. Kada je stigla tamo, on je već prestao da diše. Medicinska sestra je niz hodnik gurala kolica na kojima je bilo njegovo telo. Sunčevi zraci koji su na dnu hodnika ulazili kroz prozor zableštali su na belom čaršavu kojim su mu prekrili telo, kao da koriste poslednju priliku da ga dodirnu. Njoj je trebalo mnogo napora da priđe, da skupi hrabrost da otkrije čaršav. Ležao je tamo tako sitan, izgledao je kao zlatna beba usred junskih podnevnih sunčevih zraka. Mogla da oseti njegov još uvek svež miris, koji nije bio nimalo neprijatan. Razmišljala je: „Dobro je.”

„Sjaosi, jesi li završila? Zakasnićemo”, vikala je Lani ispred i počela da kuca na vrata kupatila. Još jednom se pažljivo zagledala u ogledalo i isključila je sopstveni lik kao da je sijalica; tek tada je otvorila vrata.

Lani joj je predala venčanicu opšivenu svilenim trakama sa belim pupoljcima od čipke. Htela je da uđe da se presvuče, kad se opet začulo kucanje na vratima. Lani je otišla da otvori, a ona je stajala tamo

kao u transu. Došao je Luo Đije. Gledala je kako joj prilazi. Luo Đije se uvek smejaio kada je gledao, bez obzira na to koje je doba dana, kakvo je vreme i kakva su osećanja. Trebalo je samo da se nađe nasuprot nje i Luo Đije bi gledao u nju sa širokim osmehom. Ali činilo joj se da ovaj nekontrolisani smeh liči na dečji humor. Prema njoj je postupao kao prema detetu kome treba zaštita ili briga, uzeo je sa obe ruke i bio nežan kao da drži neki dragocen i redak cvet. Odlučila je da se na kraju uda za njega jer je smatrala da je pravedno da mu tako uzvratu za njegovu ljubaznost.

Išao je ka njoj, a kada je među njima ostalo samo desetak metara, izgledalo je beskonačno dugo. Opet je čula da Cicijiev glas prodire sa svih strana:

„To je on? Ti treba da se udaš za *njega*?”

„Da”, odgovorila je.

„To je nemoguće. Vas dvoje ste tako različiti. O, jesi li poludela? Pođi sa mnom. Kako možeš da se udaš za njega?” Njegov glas je bio jako visok kao da je vikao, što je uznemirilo, ali prilazio joj je Luo Đije, a njegovo lice je kao uvek bilo nasmevano i raspoloženo.

„Ali on je taj, on će postati moj muž”, sigurno je izjavila.

„Tebi se on ne može sviđati. Izgleda kao jako grub momak, kao da-ska puna čvorova, neće imati razumevanja za tvoje srce, ne zna koliko si posebna. Kako takav neko može da sagleda tvoju dobrotu?”

„On me voli. Mnogo me voli.”

„Dobro, u redu čak i da je tako, da li ti njega voliš? O ljubavi, ti se dobro zapitaj da li ti njega zaista voliš?”

„Ja sam ipak odlučio da dođem da te vidim. Pre no što je došla sebi, Luo Đije joj je već prišao, osmehujući se uzeo je za ruku i stavio je među svoje dlanove.

„Znam da je običaj da te sačekam u sali za venčanje, ali želeo sam da te vidim malo ranije i na kraju nisam mogao da se uzdržim da ne vidim pripreme. Lice ti je nešto blede, da li ti je zlo?”

„Nije ništa. Mora biti da sam juče uveče bila uznemirena i nervozna pa nisam mogla da zaspiam”, odgovorila je brzo.

„Hm, prema mom mišljenju, ti uopšte ne treba da budeš nervozna. Sve je već pripremljeno”, rekao je. Posmatrala mu je lice i odjednom je osetila da je potpuno neiskvaren čovek. Povukla je ruku, zgrabila venčanicu i rekla Luo Điju:

„Ući ću da se presvučem u venčanicu.”

„Hajde, presvuci se, baš bih voleo da te vidim”, govorio je njen muškarac. Kao i uvek, njegove reči bile su prepune entuzijazma, osmehivao se, a taj osmeh je ušao u svaku poru i u svaki mišić na njegovom licu. Ali osetila je ipak da će, čim okrene glavu, zaboraviti njegov lik. Držeći venčanicu, ušla je u spavaću sobu, ali čim je zatvorila vrata, Cici je progovorio:

„Kakva farsa od venčanja, požuri da završiš sa tim, pa da pođeš sa mnom.”

„Ne mogu”, zavrtela je glavom.

„Izgleda kao trapavi medved. Deluje kao nepismena osoba bez sluha i sigurno ne može da ti pruži ono što ti treba.”

„Ali sve to mi nije više važno. Kada si otišao, mnogo toga je prestalo da mi bude važno: mogu da ne čitam knjige i da ne slušam muziku, kao da sam sve ostavila iza sebe”, rekla je gorko.

Pošto je napustio, kao da je potonula u neko mrtvilo, kao da su joj neke nepoznate ruke, bez upozorenja, preklopile uši i oči. Pitala se šta će bez njega. Šta da uradi sledeće? Otišla je njegovoj kući, ušla u njegovu sobu, prevrtala njegov dnevnik. Želela je da sazna zbog čega je tako iznenadno odlučio da umre. Zagonetka bez rešenja. Uoči tog događaja nije bilo nikakve naznake niti traga nečeg nenormalnog. Niko ga nije napadao, nije imao nikakav problem koji nije mogao da reši. Naprotiv, zbog jedne neobične fotografije, dobio je prvu nagradu na školskom takmičenju. Nije pridavao veliki značaj srebrnom ručnom satu koji je dobio kao nagradu; te godine je fotografija bila okačena u holu, pa je ipak kada bi prolazio, uvek iskosa pogledao u nju. Osim toga, u njegovom životu nije bilo ničega neuobičajenog.

Ali ovaj mladić od sedamnaest godina iznenada se ubio šalom. Pošto je pažljivo pregledala njegovu sobu, pomislila je da je šal verovatno iskopao sa dna kofera. Možda ga je imao od petnaeste godine; setila se da ga već dve zime nije nosio. Ali uzeo ga je sa dna kofera i poverio mu ovaj težak zadatak.

Pažljivo je nekoliko puta pregledala celu sobu; ipak nije mogla da otkrije šta ga je to potreslo i nateralo da se odluči da ode u smrt. Posebno je pogodilo to što u njegovom dnevniku nije bilo ni slovca o njoj. Moglo bi se reći da je njegov dnevnik bio veoma dosadan, u njemu su bile samo pomenute knjige koje je svakoga dana čitao, filmovi koje je gledao ili biljke i životinje koje je video na putu do škole. Prema biljkama i životinjama, njihovom stanju i izgledu pokazivao je posebno interesovanje. Bilo je normalno da o jednom običnom mravinjaku napiše pola strane. Datumi su se završili sa poslednjim danom maja, kada je Cici u svom dnevniku opisao Eliotovu *Divljinu*. Nije dovršio prepisivanje pesme. Iznenada, setila se da joj je tog dana čitao naglas *Divljinu* i da je sutradan, kada je ranim jutrom stigao u školu, izgledao jako umorno. „Tačno je”, rekao joj je „nemam snage da dovršim prepisivanje *Divljine*”. Nekoliko dana posle toga je umro.

Njegov dnevnik je bio razočaranje, ali to nije bilo neočekivano. On je oduvek bio ekscentrik, mnogo više je voleo da priča sam sa sobom nego da ćaska sa drugima, mnogo je više voleo da se zatvori u sobu nego da putuje. Često nije mnogo obraćao pažnju na pitanja koja su zanimala ostale, ali je bio veoma srećan ako bi se pojavila neka beznačajna tričarija. Osim nje, nije imao prijatelje. Čak i roditelji, iako su bili jako pogođeni njegovom smrću, nisu bili preterano iznenađeni. Odmalena su ga vodili psihologu, jer do četvrte godine nije uopšte otvarao usta da progovori, ne zato što nije imao moć govora, već bi se moglo reći da je u pitanju bila apatija. Za njega komuniciranje nije predstavljalo radost, te je stoga ćutao. Odrasli su koristili razne načine da ga na prevaru nateraju, i kada je na kraju progovorio, glas mu je bio tanak i slabašan. Kasnije su ga vodili lekaru zato što nije hteo da izađe napolje. Nije hteo da napravi ni korak da napusti svoju sobu. Kao da uopšte nije mario za spoljni svet.

Kad je naučio da čita, pokazao je veliku ljubav prema knjigama, što ga je još više zatvorilo u kuću; čitao je svakakve neobične knjige. Lekar je opet potrošio mnogo vremena bezuspešno pokušavajući da ga izleči, a njemu je jako dosadilo da ga svakog dana gnjavi. Nije više mogao da podnese, pa je naposljetku izašao iz kuće. Pre nego što je umro, poslednji put je otišao do lekara, zato što bi uvek kada bi sekao nokte makazama povredio prst. Svi su mislili da nije bio dovoljno pažljiv, a kasnije su polako shvatili da je sa punom pažnjom uzimao makaze da bi isekao nokte i uvek bi namerno povredio prste; dok je krv curila, izgleda da ništa nije osećao.

„Tebe ne boli?“, lekar je baš zabrinuto upitao. Na kraju je konstato-
vao da mu je neki nerv nerazvijen i da su mu zbog toga refleksi uspo-
reni, a posledica je da njega ni ne hvata panika kad krvari, već naprotiv,
ima prijatno osećanje. Ovo je moglo biti objašnjenje zbog čega je odlu-
čio da se ubije. „Samoubistvo za njega uopšte nije predstavljalo neku
poteškoću“, rekao je lekar analizirajući. „On ne može da oseti bol.“

U njegovom kratkom životu, moguće je da je imao samo nju koja
ga je tako štitila i koja će razmišljati o njemu kada umre. Ona je pošto-
vala njegovu neobičnost i oprostila mu to kao da je brinula o jednom
retkom i dragocenom dinosauru; tako je i prema njemu pokazivala
neizmernu pažnju. Iako joj je veoma retko uzvraćao, ipak je mogla da
oseti da mu je najbliža osoba.

U njenoj podsvesti, Cici je čovek koji će uraditi velika dela. Uvek je
osećala da ovako neobične ljude kao što je on, Bog šalje među ljude, i
da oni imaju posebnu misiju. On bez sumnje može postati izvanredan
umetnik. Sećala se svih autobiografija usamljenih i neobičnih umet-
nika, koje je čitala, a on je imao isti temperament kao i oni: bio je nalik
udaljenom i tihom izvoru vode u planinskoj pećini, koji je prolazio
pored njenog tela. Verovala je da joj je Bog dao misiju da pazi i čuva
ovaj izvor. Tako je na putu svog sazrevanja uvek za njega činila mnoge
stvari: pomagala mu da završi školske zadatke, pomagala mu svakog
dana da odabere šta će obući i obuti, da pripremi sveske i knjige, čak
je za njega birala namirnice i jela koje će jesti jer on ovome uopšte nije

pridavao važnost. Tako je preuzela potpunu odgovornost za sve ove poslove. Ona mu je omogućila da ima dovoljno vremena da spava, šeta, čita i razmišlja. To je za jednog umetnika bilo izuzetno važno.

Tako je Cici uz nju odrastao. Navikla je da je drugi vide sa čudakom, za njega je uvek imala opravdanje, i kao i uvek potpuno poverenje u njegov talenat.

Ipak, prava istina je da on ništa nije radio, samo bi ponekad naglas čitao paranoičnu poeziju ili iznenadno izustio nekoliko neobičnih ili nejasnih rečenica. Ona je sve ovo ipak smatrala dragocenim. Bila je ponosna što je mogla da postane pomoćnica velikog umetnika. Naposljetku joj je zadao veoma ozbiljan udarac, ne time što se ubio, već što se na taj način ukinula mogućnost da stvori neko veliko delo. Naravno, nije mogla da podnese ovakvu bol: ne samo što je bio njena jedina ljubav, već i celokupna njena preokupacija. Od početka je brinula o njemu i kao da je zidala visoke bedeme koji bi ga štitili.

Sada nije bila ništa, sada sedi usred ruševina, potpuno sama.

No, jednog letnjeg popodneva, pošto je razmislila o tome, jednostavno je uzela makaze kojima je sekla narcise i presekla sebi vene na ručnim zglobovima. Nije mogla da razume Cicijev način razmišljanja: mislila je da samo tako može razumeti ono što je osećao u času smrti. To ne boli, njega to nije bolelo, pa ni mene neće boleti, tešila je sebe.

Krv iz ruku je bila kao plamen koji gori u petrolejskoj lampi, a ona je osećala kao da je on uhvatio za ruku. Najzad je uhvatio za ruku da je povede. Ovo je bio konačni odlazak, ali nije marila. Želela je da ode, želela je da umre, samo da bude sa njim.

Sada je već obukla venčanicu i ponovo stala pred Luo Đija.

„Prelepo, moja mlada!”, Luo Đije je zadivljeno uzdahnuo. Osećala se pomalo umorno, prošlo je tako mnogo vremena, nikada se nije navikla da joj se ovaj muškarac tako otvoreno divi. Bila je sa Cicijem toliko godina, a nikada od njega nije dobila takvu pohvalu; u stvari je to

prihvatila. Sada je bila obučena u smešnu tkaninu kroz koju je virila kao drvena marioneta. Posle današnjeg dana zauvek će izgubiti slobodu, izgubiće sveto pravo da bude pomoćnica jednog umetnika.

Tiho je uzdahnula. Mogla je da oseti da se Cici nalazi iza nje. Nogom je stao na šlep venčanice, bio je kao rep koji je vukla za sobom, čega je hteo da je oslobodi. Više nije bila tako usplahirena niti je marila da li će Luo Đije primetiti da nešto nije u redu.

Uzeo je za ruku i zagrlio je. Nije znala da li shvata da se ukočila kao sleđeni klip kukuruza. Bilo je dobro što je žurio u salu za venčanje da proveriti je li sve u redu.

Čim je otišao, odmah je uhvatila Lani za ruku. Drhtavim glasom je molila:

„Lani, ja se bojim. Ne znam da li mogu da se udam.”

„Što pričaš gluposti?”

„Lani, ti ništa ne shvataš. On je došao”, namerno je utišala glas, iako je znala da on sigurno može da je čuje.

„Ko?”

„Cici.”

Lani je bila blago zbunjena, a potom joj je izraz lica postao ozbiljan dok je posmatrala kao psihijatrijski slučaj. Rekla je polako:

„Sjaosi, toliko je godina prošlo, mislila sam da si dobro, ali u najvažnijem trenutku ti ne možeš da se oslobodiš njega.”

U tom trenutku više nije bila hladnokrvna i smirena, čak se nije ni trudila da koriguje svoje ponašanje., Obema rukama je obgrlila ramena kao da je osetila ledenu hladnoću, nakon čega je drhteći celim telom mrmljala: „Nije tako. On je samo došao da me odvede. Nije greška, mi smo se to ranije dogovorili.”

„Sjaosi!”, Lani je povikala i grubo prekinula njene reči, „moraš da izbaciš iz glave sve misli o njemu, ne možeš dozvoliti da te prljavštine sputaju. Treba da zapamtiš da si odavno napustila sanatorijum, da si sada sasvim normalna devojka, a osim toga, danas se udaješ!”

S mukom je klimnula glavom; samo što je htela nešto da izusti kada ču kako joj šapuće na uvo: „Ne treba da se sa njom mnogo upuštaš

u razgovor, ona ne može da nas razume. Draga, hoćemo li krenuti?" Cicijev glas je bio tako nežan da joj se kao rastopljeni šećer lepio za ušnu školjku. Čula je te reči i nije više diskutovala sa Lani, bila je tiha i ćutljiva, a pogled je usmerila kroz prozor. Sunčevi zraci su bili predivni i dan je bio lep.

U sobu se za neko vreme vratio mir. Stajale su na sredini sobe, Lani je držala za ruku kao da se boji da će je neko u jednom trenutku odvesti. Posle dužeg vremena, Lani je tiho progovorila:

„Draga Sjaosi, Cici je već umro. On je čudak, ne pripada ovom svetu, otišao je verovatno tamo gde mu više odgovara. Ali ti, Sjaosi, koja sada toliko voliš svoga čoveka, ne treba da razmišljaš o koječemu, moraš samo da smiriš svoje srce, da daš svoju ruku Luo Điju jer on može da ti pruži miran i srećan život, shvataš li?”

Podigla je glavu da pogleda Lanino lice, oči su joj već bile zamagljene kao prozor iza koga je bila zarobljena i na kome su se skupile kapi vode. Uopšte nije videla Lanino lice, svet je izgledao kao mašina za pravljenje magle, a ti veliki oblaci magle su je potpuno okružili. Nije se usudila da kaže, nije ni osećala potrebu da kaže nešto jer je osećala da joj je Cici već pomogao da se sasvim oslobodi onih satenskih niti koje su joj sputavale telo. „Nemaš okove, možeš slobodno da trčiš, pogledaj, zar to nije dobro?”

Ona je blago klimnula glavom, još uvek okrenuta ka Lani.

Napolju se već začula sirena. Po njih su došla kola. Lani je zagrlila njena ramena i tako su ušle u auto. Bila beskrupulozna i još nekoliko puta povikala: „Pazi na svoju haljinu.”

Kada je sela, postala je malo nervozna. U šoku, osvrtala se na sve strane. Nešto kasnije je začula poznati glas: „Draga, ne treba da se plašiš, ja sam tu, u autu.”

Odmah se smirila i tiho progovorila:

„Ja nikada nisam bila sa tobom u kolima, ti to znaš.”

„Šta?“, pitao je.

„Oduvek sam maštala da ćeš postati umetnik, da ćemo kupiti velika kola, makar upola širine ovih, a ti ćeš me odvesti daleko“, opčinjeno je rekla.

„Haha,“, nasmejao se, „draga, samo ti kreni sa mnom, ja ću te za ruku povesti na nebo, zar to može biti loše?“

„Hej, i to je dobro, sve dok sam sa tobom, dobro je“, rekla je.

Iza sale za venčanje, šminker joj je pojačao šminku. Kada joj je nanosio karmin, rekao joj je: „Lice ti je zajapureno i vrelo, da li osećaš?“ Osetila je da je tako, da je rukama obujmio njeno lice, da joj posmatra obrve, a njoj je njegov pogled bio blag i nežan.

„U tvojim očima kao da postoje po dve zenice“, začuđeno je promrmljao šminker.

Mnogo je ljudi okružilo i svi su joj pomagali. Ona je sedela sa blagim osmehom. Samo je rekao:

„Još malo sačekaj, uskoro će biti vreme, mi ćemo krenuti na put.“

„Gde ćemo ići?“

„Na daleko i visoko mesto.“

„Da li je to neka udaljena visoka planina?“, Sjaosi je pitala konstatujući da nije ni čudo što on nosi lovačko odelo, a na čizmama ima blata.

„Tako nešto.“

„Šta ima na toj planini?“, upitala je pomalo nesigurno. Uvek je pazila da mu ne dosađuje, ali je sada mogla da bude kao devojčica i da se ponaša kao razmaženo dete. Bio je to tako lep trenutak. Lebdela je.

„Šta bi ti volela da ima?“, upitao je.

„Kale i narcisi koji su na ivicama plesnog podijuma. Mi možemo na sredini plesati. Hej, treba nam i krevet prekriven čipkom na kome možemo spavati kada se umorimo od igranja.“

„Da sve to postoji: kale, narcisi i plesni podijum i krevet.“

Kada se u sali za venčanje začula muzika, nije znala šta da radi, ali je neko poveo napred. Bila je svesna da je izložena pred svima i da je svi posmatraju. Ona nije ništa videla, ispred očiju joj je bila samo gusta magla. Zato je povikala:

„Cici!”

„Tu sam, draga. Odmah ću poći na put.”

Kada je začula njegove reči, smireno je klimnula glavom. Uopšte nije videla da se nalazi licem u lice sa Luo Đijem koji je obukao tamno odelo, u džepu na grudima cvet, a na licu osmeh širi no ikad. Lani je držala pod ruku i vodila ka Luo Điju. Promrmljala je:

„Jesmo li u čamcu? Da li prelazimo reku?”

„Da, odmah ćemo stići na suprotnu obalu.”

„O”, ona se tako čarobno nasmejala i sve prisutne svatove obasula srećom.

Luo Đije je izvadio prsten da joj stavi na prst. Lani je takođe spustila prsten na njen dlan. Trebalo je da razmene prstenje, što bi simbolično značilo da će tako celog života razmenjivati poverenje. Ali ona je osećala kao da su joj na dlan spustili konopac, osvrtna se na sve strane kako bi videla suprotnu obalu. Pošto je nije videla, zabrinuto je povikala:

„Cici?”

„Hej, draga, čujem te, izbaci konopac, sada ćemo stići na drugu obalu, a odande možemo odmah otrčati do podnožja planine”, davao je uputstva.

„Hoću.”

Svi svatovi su videli da je mlada bacila uvis prsten koji je držala na dlanu, drugom rukom strgnula veo sa glave, a zatim otrčala ka vratima sale za venčavanje. Živahno kao mlada srna, ne zastajući ni za tren, ostavila je za sobom zbunjene svatove koji su zurili.

Ugledala je veliki put koji je vodio do podnožja planine. Ubrzo će tamo sa voljenim čovekom plesati, a zatim zaspati na istom jastuku.

„Cici”, uzviknula je njegovo ime. Jednom rukom je čvrsto držala njegovu ruku. Izgledali su kao mreža u koju se uhvatila sreća.

Kada je istrčala iz sale za venčanje, bilo je podne i deset minuta. Stajala je okupana sunčevim zracima, divlje su trčali ka obronku planine. Kada je kamion pregazio, začula je kako joj kaže: „Brzo zatvori oči, da li osećaš miris zemlje sa planinskog obronka?”

Ona je poslušno zatvorila oči.

Tih dana je sunce sijalo izuzetno jako, vozač kamiona je zažmurio kao da je video duha, a u prikolici kamiona bili su buketi ljiljana čije su savijene žute latice ličile na uplakano lice.